BJERGSTED

Lokalhistorisk Forening og Arkiv
Svebølle Aktivitetscenter
Centervej 13 – 4470 Svebølle

"Åvangen", Svebølle

21. august 1998 – 21. august 2018

Særnummer august 2018

Bjergsted Lokalhistorisk Forening og Arkiv – ISSN 2246-350 X

Foreningens bestyrelse:

Jens Weinreich Formand	Eskebjergvej 33 4593 Eskebjerg	Tlf.: 59 29 15 44 Mob.: 22 12 43 70
Flemming Paulsen Næstformand	Faksbjergvej 5 4470 Svebølle	Tlf.: 59 29 42 52 Mob.: 20 72 81 54
Rud Lynge Jacobsen Bestyrelsesmedlem	Berberisvej 1 d 4470 Svebølle	Tlf.: 59 29 12 96 Mob.: 61 11 66 54
Poul Nautrup Bestyrelsesmedlem	Bjørnsvej 12 4593 Eskebjerg	Tlf.: 59 29 12 18 Mob.: 24 80 03 97
Henning Jensen Best. medl. kasserer	Faksbjergvej 3 4470 Svebølle	Tlf.: 59 29 31 98 Mob.: 24 43 93 74
Kontor:	Centervej 13 4470 Svebølle	Tlf.: 59 29 14 08

E-post: bjergstedarkiv@live.dk

Arkivets hjemmeside: www.bjergstedarkiv.dk

Arkivets Konto: Reg. 2190 Konto nr. 5114404200

Åbningstid: **Hver torsdag kl. 14-17 – samt efter aftale.**
Juli måned – ferielukket.

Ansvarshavende: Jens Weinreich
Redaktør: Flemming Paulsen
Webmaster: Flemming Paulsen
Eftertryk med kildeangivelse tilladt

Forsiden: Borgmester Martin Damm (t.h.) og formand for Svebølle Aktivitetscenter, Karsten Ahrens afslører den 18. sept. 2013 Åvangens nye skilt: *Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen.*

Bagsiden: Øverst: 2 søde børn på julemarked i Åvangen d. 25.11.2017. – Nederst: Fra udflugten d. 09.05.2018 til Reersø. Inger Andersen og Jørgen Hansen får en hjælpende hånd. – Fotos: For- og bagside: Flemming Paulsen

Åvangen i Svebølle fylder 20 år

Et fint flor af lysende hvide lokker bølgede over blomstrede bluser, da knap 200 pensionister i går var samlet omkring bordene i Bjergsteds nye dagcenter. Sådan indledte Kalundborg Folkeblad d. 22. aug. 1998 avisens omtale af det arrangement, der dagen før havde været i forbindelse med Dagcenter Åvangens indvielse. Det var borgmester Niels Jørgensen, der erklærede det nye dagcenter for åbent. I sin tale udtalte Niels Jørgensen bl.a.: *Vi har nu rammerne og personalet, som kan gå op i en højere enhed, hvor jeg er overbevist om, at menneskeværd og velfærd vil slå igennem.* I forbindelse med rejsegildet på Åvangen d. 5. december 1997, udtalte Niels Jørgensen: *Vi står her med skabelonen for fremtidens ældreboliger.*

Den 17. februar 2010 er en af overskrifterne i Nordvestnyt: *Kaos i Bjergsteds hjemmepleje.* – Det fremgår af avisens omtale, at personalet er ved at bryde sammen under presset, og at pårørende til de ældre klager over behandlingen. *Politikerne kender godt problemerne*, siger formand for ældre- og sundhedsudvalget Ole Glahn (R), *men der er ingen vej uden om besparelse og omstrukturering. Ældrepleje skal koste det samme. Den gamle Bjergsted Kommune bruger flere penge på ældreplejen end de øvrige fire af de fem, der nu udgør Kalundborg Kommune. Nu skal der harmoniseres, så udgifterne til hjemmepleje får samme niveau i hele kommunen.*

Resultatet af denne harmonisering kender vi i dag. I 2009 trak man personalet ud af Åvangens dagcenter og terapi, og i 2011 valgte man at flytte hjemmeplejens administration fra Åvangen til Ellebo i Bregninge.

I august 2008 fejredes Dagcenter Åvangens 10-års jubilæum. Som taler var indbudt borgmester Kaj Buch Jensen, der med sit sene afbud – en time før festlighederne skulle begynde – måske varslede, hvad der var i vente.

Mange begræder sikkert i dag, at Åvangen med dens ældreboliger ikke længere er det trygge sted for vort områdes ældre, som det var for 10 år siden. Intet er som bekendt så skidt, at det ikke er godt for noget. Takket være mange frivilliges indsats, har Åvangen udviklet sig til i dag at være et folkeligt og kulturelt mødested, der i høj grad er til glæde for de mange ældre, der bor i Svebølle området.

Når Svebølle Aktivitetscenter fejrer Åvangens 20-års jubilæum d. 7. september d.å., er det ikke, som det var for 10 år siden, Dagcenter Åvangens jubilæum, der markeres, men 20-års dagen for indvielsen af Åvangens arkitektonisk fornemme og flotte bygning med dens lige så flotte mødelokaler og tilhørende faciliteter.

Med udgivelsen af dette særnummer af lokalarkivets medlemsblad ønsker Bjergsted Lokalarkiv til lykke med 20-års dagen og takker for det gode samvær og samarbejde, arkivet siden september 2011 har haft del i og nydt godt af på dette for vor by, Svebølle så skønne og betydningsfulde sted.

F.P.

”Åvangen” i Svebølle
– I anledning af 20-års jubilæet d. 21. august 2018

Jubilæet fejres d. 7. september 2018, kl. 17-19

Af Flemming Paulsen

Dagcentret Åvangens tilblivelse
Fra Utopi - til Realitet!!!

Den 10. januar 1997 kunne man i Kalundborg Folkeblad læse om daværende borgmester Niels Jørgensens syn på udviklingen i Bjergsted Kommune. Niels Jørgensen udtalte bl. a. følgende: *Sidste år traf vi en markant beslutning om at bygge ældreboliger og to dagcentre. Det er den største enkelt investering i kommunens historie. Vi bygger 36 boliger og bruger 38 millioner kroner. Byggeriet går i gang i år, men det er en beslutning, der rækker langt ud over 1997. Med dette byggeri får vi et redskab til at opfylde fremtidens krav.*

Allerede i august 1995 udtalte Niels Jørgensen: *I Bjergsted har man også i de senere år talt om ældreboliger, og om hvor de skal placeres. Det er et højt prioriteret punkt* – lovede borgmesteren.

I juni 1992 var der i socialudvalget, der dengang havde Connie Mathiesen (S) som formand, flertal for ældreboliger i Viskinge i og ved det tidligere plejehjem (Viskinge Alderdomshjem), der blev nedlagt i december 1991. I årene der fulgte var der mange forslag til placering og prioritering af det påtænkte byggeri. De, der repræsenterede Snertinge-området, ønskede, at byggeriet af ældreboliger blev påbegyndt her, da man frygtede, at blev der først bygget i Svebølle, ville pengene være brugt, og der ville ikke være midler til et byggeri i Snertinge.

Den 5. okt. 1995 udtalte Connie Mathiesen (S) if. Kalundborg Folkeblad: *De første 12 nye boliger for ældre i Bjergsted Kommune bør ligge i Snertinge, så ikke al udvikling sker i Svebølle.*

Knud Kierkegaard (V) ønskede byggeriet i Svebølle placeret tæt på butikker, institutioner og offentlig transport.

Den 20. jan. 1996 kunne man i Kalundborg Folkeblad læse: *Et enigt socialudvalg med Svend Müller (Lokallisten) som formand foreslår, at der laves en samlet plan for 12 boliger i Snertinge og 24 i Svebølle.*

Den 16. december 1996 blev tegningerne til byggeri af ældreboliger i Snertinge og Svebølle offentliggjort på rådhuset. Borgmester Niels Jørgensen udtalte i den forbindelse, at kommunen havde lagt vægt på at nå frem til smukke arkitektoniske løsninger. Han lod forstå, at efter planen skulle det første spadestik tages, når frosten var gået af jorden i marts 1997. Han lod envidere forstå, at det var vigtigt at komme i gang for at vise, at byggeriet faktisk blev til noget. Han så byggeriet som resultat af en lang proces, der blev indledt, da de gamle alderdomshjem blev lukket, hvilket dengang var sket for 15 år siden. Både han og socialudvalgsformand Svend Müller (Lokallisten) udtrykte tilfredshed med, at planerne ikke blev hastet igennem, men at de var blevet grundigt gennemarbejdet. Byggeriet blev betegnet som fremtidssikret, så det ville kunne udvides ved ”knopskydning”.

Fig. 1 Borgmester Niels Jørgensen tager det første spadestik til ældreboligerne i Svebølle. - Foto: Kalundborg Folkeblad.

If. Kalundborg Folkeblad blev det første spadestik til byggeriet af de 12 ældreboliger med det tilhørende servicecenter taget i Snertinge, den 9. maj 1997, og 14 dage senere tog borgmester Niels Jørgensen det første spadestik til ældrecentret med de 24 boliger i Svebølle. Dermed var der igangsat et større byggeprojekt i Bjergsted på i alt 36 ældreboliger og to servicecentre til knap 44 millioner kroner. Byggeriet var blevet lidt dyrere end beregnet i første omgang p.g.a. større håndværkerudgifter end først antaget. Det var fra starten besluttet, at standarden skulle være høj. Af besparelseshensyn havde det været nødvendigt at ændre lidt på det arkitektoniske og på materialevalget. Uanset dette kunne formand for socialudvalget Svend Müller (Lokallisten) konstatere, at man var endt med en gennemarbejdet god løsning, som ville hæve boligstandarden og bedre servicen for ældre borgere. – *Nu kan de skeptiske borgere se, at der bliver bygget*, fastslog Svend Müller.

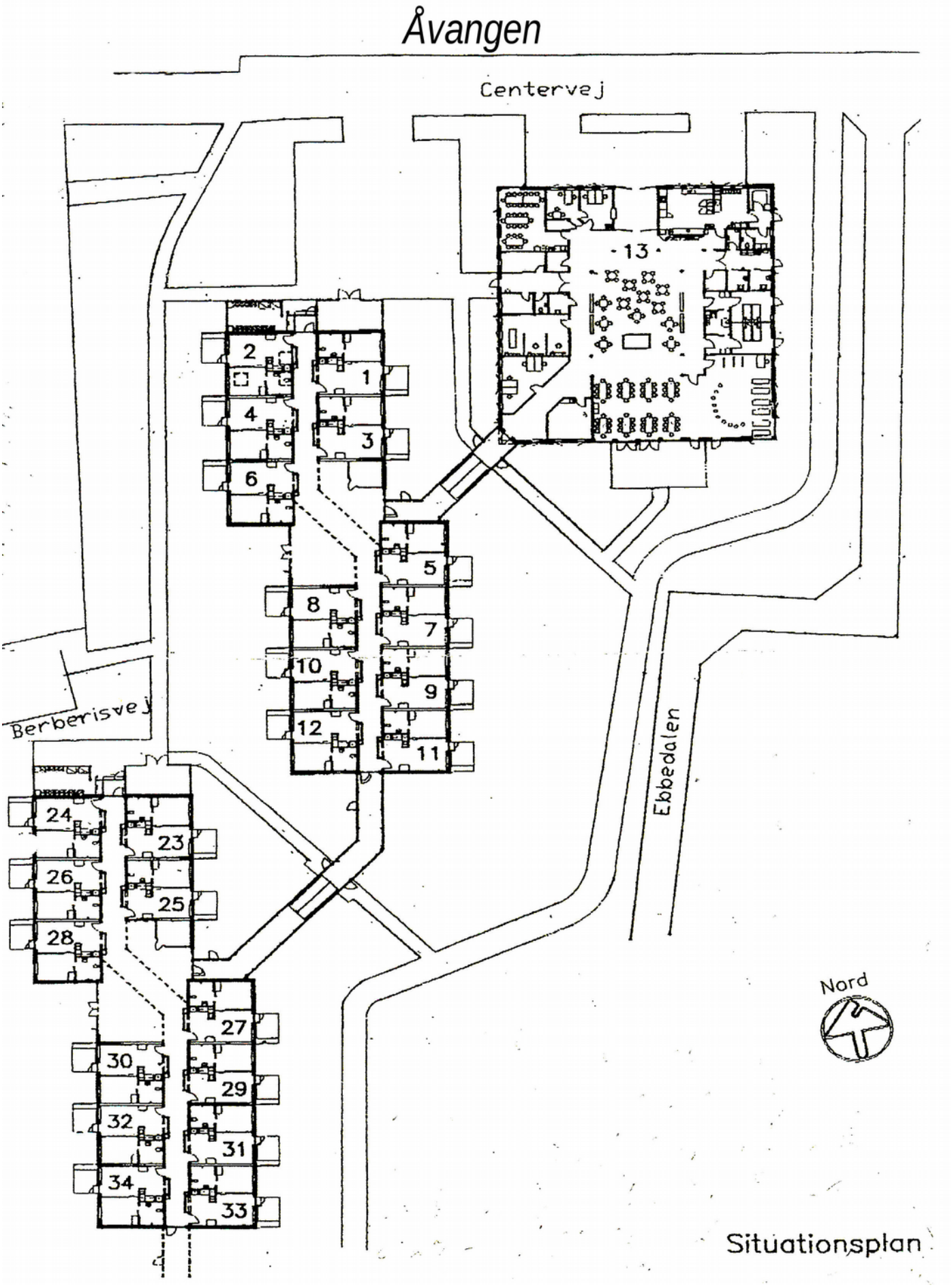

Fig. 2 Placeringen i gå afstand fra Svebølle Butikscenter er den perfekte placering af det nye ældrecenter if. Bjergsteds borgmester Niels Jørgensen.

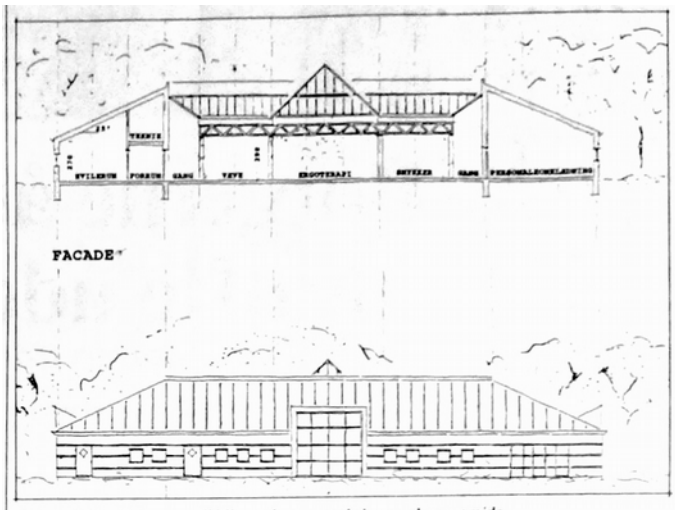

Hvert af de to dagcentre vil blive opbygget omkring en glaspyramide.

Hvert af de to dagcentre er bygget op med et pyramidetag af glas.
(Bemærk, at der af besparelseshensyn er ændret på facaden).

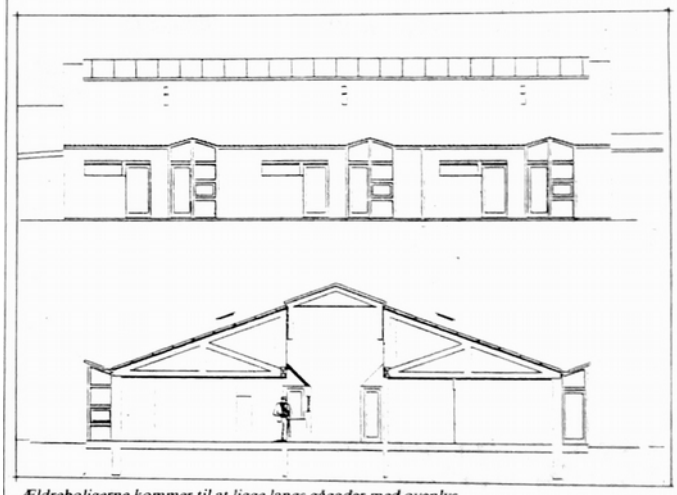

Ældreboligerne kommer til at ligge langs gågader med ovenlys.

Ældreboligerne ligger langs gågader med ovenlys.

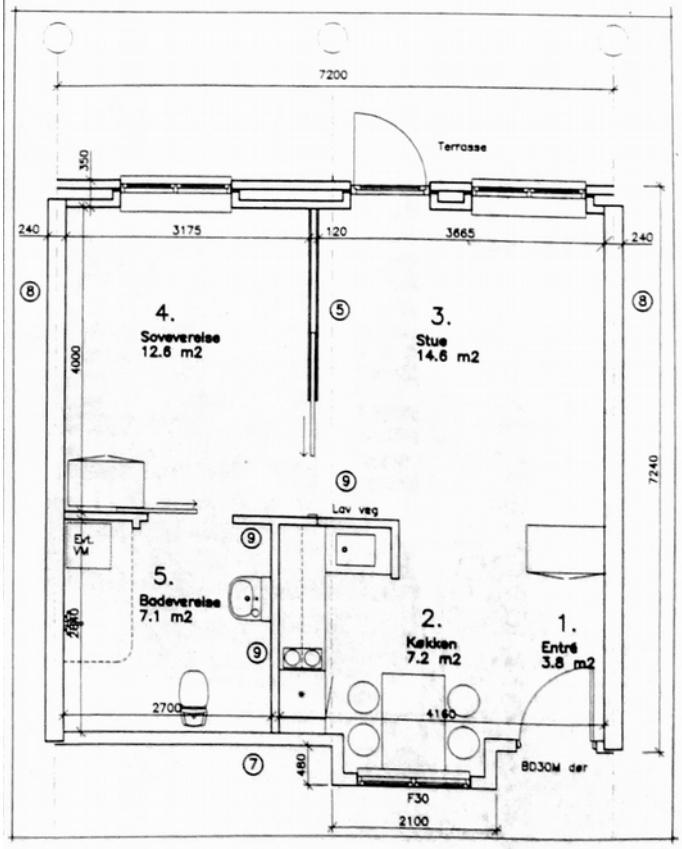

Grundplan til en af de 24 lejligheder i Svebølle. Lejlighederne er på 53 kvm og indeholder stue, soveværelse, entré, køkken og bad. Desuden er der fællesgange samt en fælles opholdsstue i hvert af de to huse med lejligheder. Der er overdækkede forbindelsesgange, og der er fra hver lejlighed adgang til terrasse og til fælles grønne arealer.

Fig. 3 – Detailtegninger af byggeriet i Svebølle ved arkitektfirmaet Thomas Kullegaard A/S.
– Kalundborg Folkeblad d. 17. dec. 1996.

Den 4. december 1997 blev der i ”klaprende” kulde holdt rejsegilde for de nye ældreboliger ved Svebølle. Svebølle Butikscenter med indkøbsmuligheder vil for de kommende beboere ligge inden for gåafstand. Borgmester Niels Jørgensen roste i forbindelse med rejsegildet den rolige stabile arbejdsgang, der havde præget byggeriet.
– *Vi står her med skabelonen for fremtidens ældreboliger*, sagde borgmesteren blandt andet.

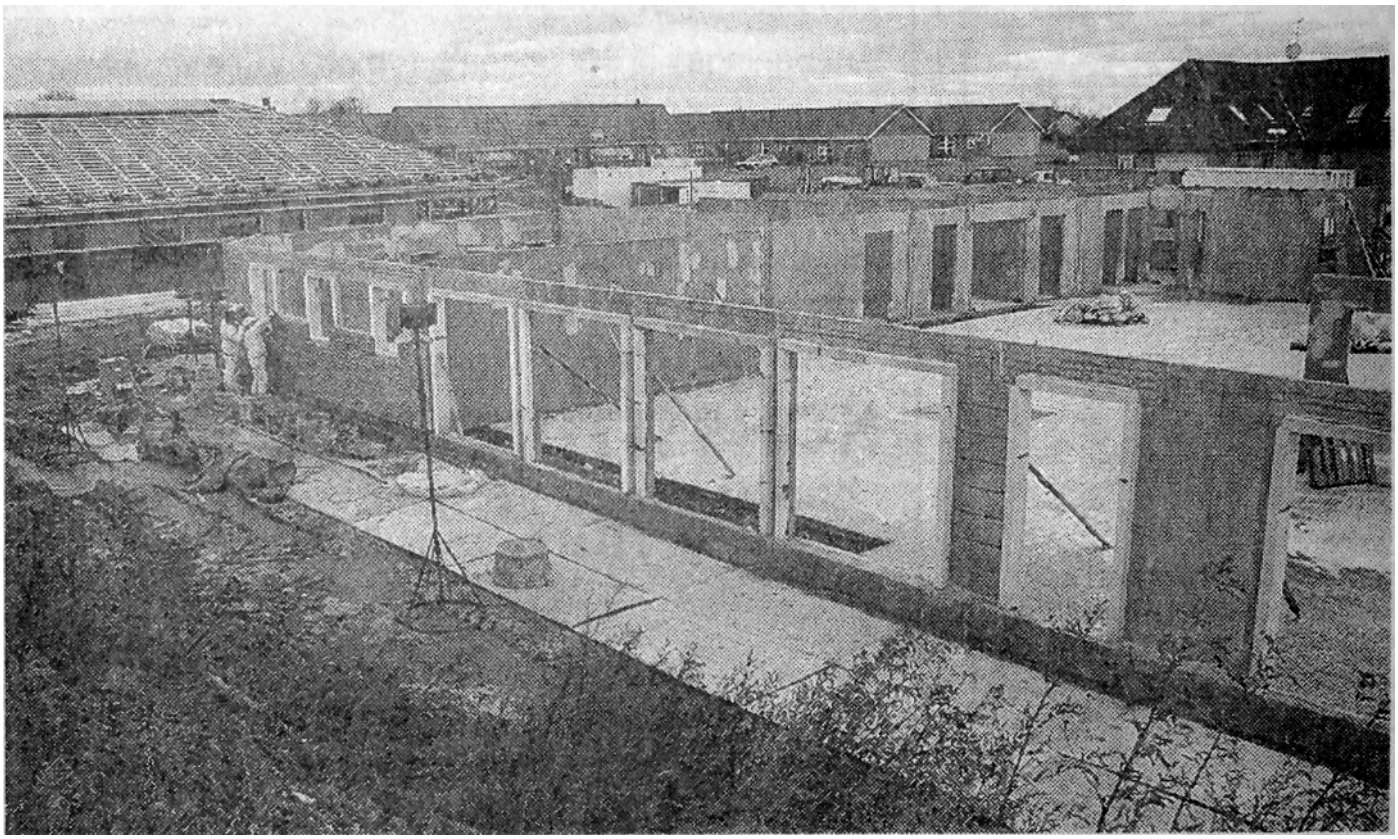

Fig. 4 Byggeriet som det tog sig ud d. 4. dec. 1997. I baggrunden ses Svebølle Parken og t.v. de nye ældreboliger med påsatte spær. Foto: Kalundborg Folkeblad d. 05.12.1997

Arkitekt Ulrik Mortensen fra arkitektfirmaet Thomas Kullegaard A/S, havde lovord både til bygherren, Bjergsted Kommune og til håndværkerne.
– *I dag kan vi se resultatet af drøftelserne dengang oppe på rådhuset*, sagde han og tilføjede, at håndværkerne holder tidsplanen for byggeriet. Det betyder, at første etape af byggeriet – 12 lejligheder – bliver afleveret til bygherren den 18. marts 1998, mens de sidste 12 afleveres d. 4. maj. Endelig skal selve plejecentret færdiggøres. Det vil stå klar til den 18. juni 1998, oplyste arkitekten.

Den 15. maj 1998 blev det nye ældrecenter i Snertinge indviet. Godt 3 mdr. senere, den 21. august blev det nye ældrecenter i Svebølle indviet.

Fig. 5 Knap 200 pensionister var i dagens anledning samlet omkring bordene i Bjergsteds nye dag- og ældrecenter "Åvangen" i Svebølle for at deltage i indvielses-arrangementet d. 21.08.1998.
Foto: Kalundborg Folkeblad d. 22.08.1998

Fig. 6 ”Åvangen” d. 20. marts 2008, da der stadig var ældrecenter og dagcenter i den arkitektonisk flotte bygning. – Foto: F.P.

Det var borgmester Niels Jørgensen (V), der erklærede det nye ældrecenter for åbent. Han syntes, det var symbolsk for det gode samarbejde mellem ældrerådet og kommunen, at det var rådets formand, Niels Sørensen, som havde budt velkommen til indvielsen. – *Vi har grund til at være glade for, at vi har kunnet følges hånd i hånd om dette projekt*, sagde Niels Jørgensen og understregede, at det nu var op til brugerne at skabe indhold i den fine arkitektur, og han fortsatte: – *Når jeg står og kigger på alt det glas og alle de mursten, kan jeg spørge mig selv, hvor er mennesket henne i dette system, men jeg tror byggeriet er udtryk for, at de menneskelige hensyn faktisk er til stede. Hvis der har været menneskelige aspekter, der har været skubbet i baggrunden tidligere, så har vi alligevel nået et godt resultat, fordi vi nu har rammerne og personalet, som kan gå op i en højere enhed, hvor jeg er overbevist om, at menneskeværdien og velfærd vil så igennem.*

Socialudvalgsformand, Svend Müller (Lokallisten) opfordrede de mange pensionister til at bruge dagcentret. Han erkendte, at der ikke var

personale til at betjene alle 100 pensionister, som centret rummer plads til – *men vi vil holde øje med behovet og tage det med i vores budget-overvejelser*, lovede han.

Svend Müller mente nok, kommunen kunne være stolt af de to centre – Åvangen i Svebølle og Vesterlunden i Snertinge – *Hvor mange kommuner med 7000 indbyggere har to ældrecentre*, spurgte han forsamlingen, inden der blevet råbt hurra og sunget fællessang.

Kommunalbestyrelsen, der stod bag opførelsen af de to ældrecentre

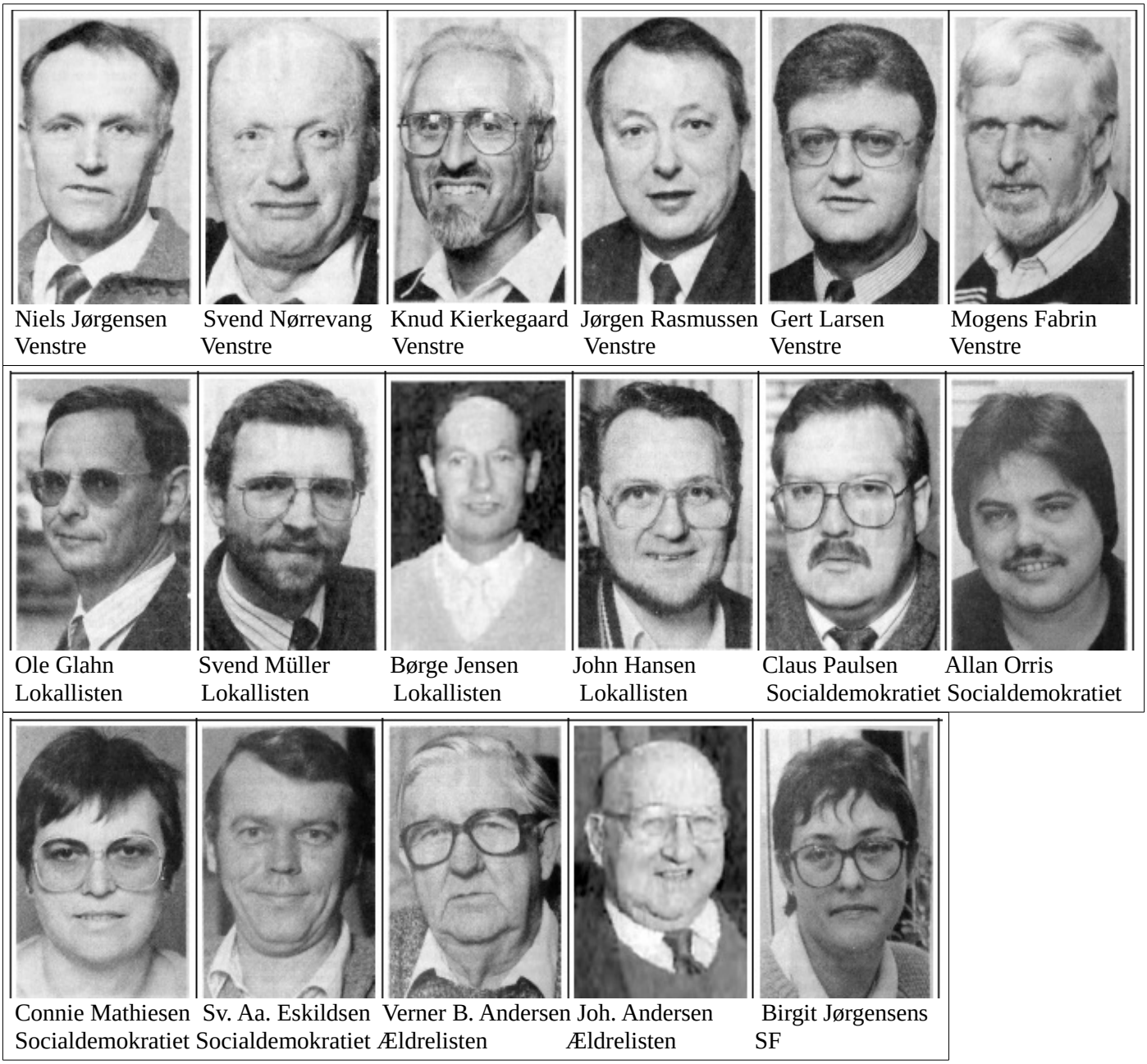

Fig. 7 Kommunalpolitikerne, der blev valgt til Bjergsted Kommunalbestyrelse ved kommunalvalget d. 16. november 1993, og som stod bag opførelsen af de to ældrecentre.

Livet i Ældrecentret ”Åvangen”

Med færdiggørelsen af ældrecentrene i Snertinge og Svebølle skulle det daværende dagscenters aktiviteter flyttes til de nye centre, hvorefter dagcentret ved Ellebo skulle nedlægges.

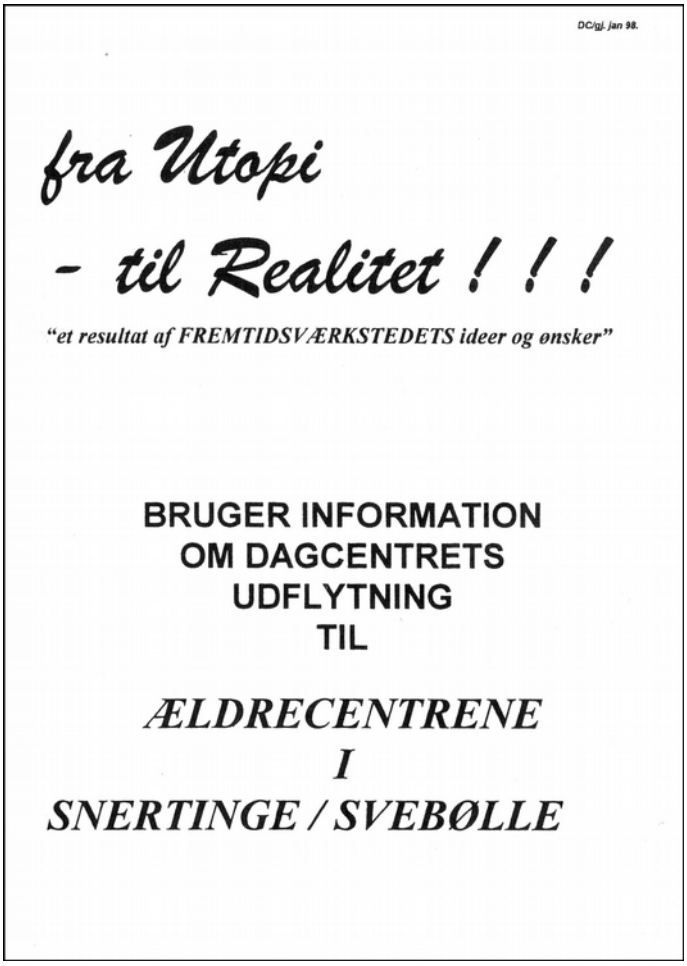

DC/gj. jan 98.

fra Utopi

- til Realitet ! ! !

“et resultat af FREMTIDSVÆRKSTEDETS ideer og ønsker”

BRUGER INFORMATION
OM DAGCENTRETS
UDFLYTNING
TIL

ÆLDRECENTRENE
I
SNERTINGE / SVEBØLLE

Fig. 8

I den forbindelse blev der udarbejdet et informationsmateriale. Se fig. 8 og 9 og side 13.

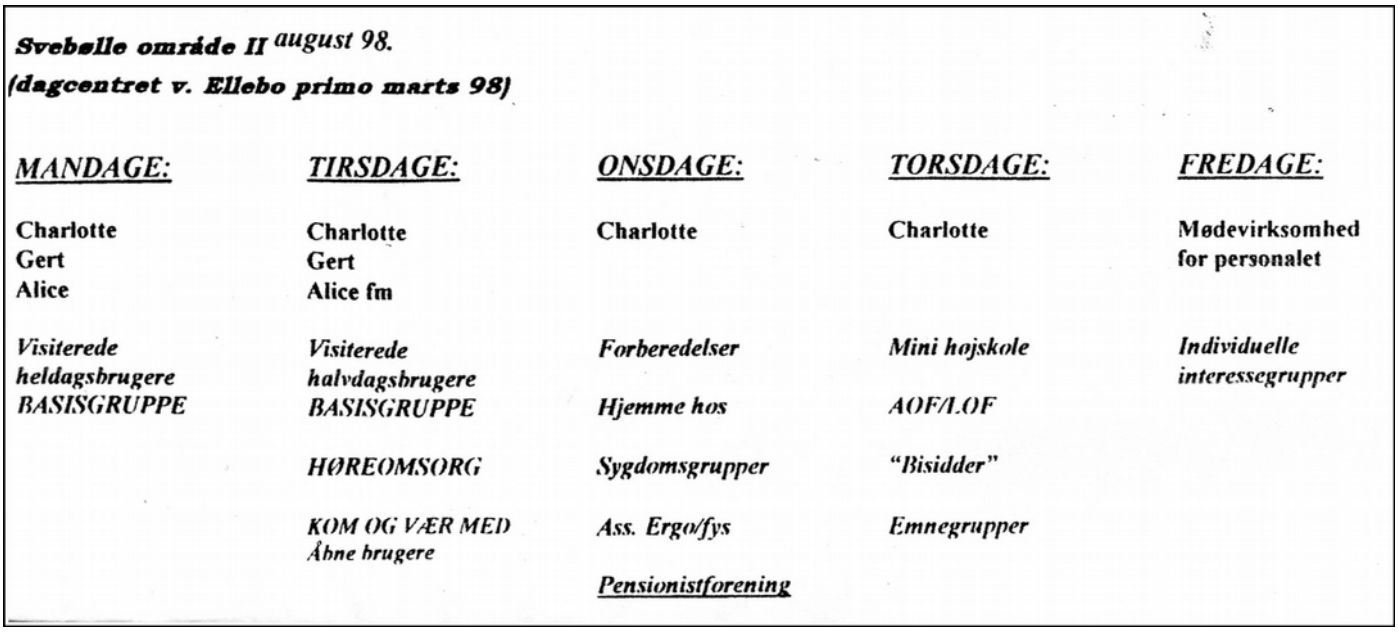

Svebølle område II august 98.
(dagcentret v. Ellebo primo marts 98)

MANDAGE:	TIRSDAGE:	ONSDAGE:	TORSDAGE:	FREDAGE:
Charlotte Gert Alice	Charlotte Gert Alice fm	Charlotte	Charlotte	Mødevirksomhed for personalet
Visiterede heldagsbrugere BASISGRUPPE	*Visiterede halvdagsbrugere BASISGRUPPE*	*Forberedelser*	*Mini højskole*	*Individuelle interessegrupper*
	HØREOMSORG	*Hjemme hos*	*AOF/LOF*	
	KOM OG VÆR MED Åbne brugere	*Sygdomsgrupper*	*“Bisidder”*	
		Ass. Ergo/fys	*Emnegrupper*	
		Pensionistforening		

Fig. 9

Ældrecentrene i Snertinge og Svebølle er nu ved at være en realitet. Det nuværende dagcenters aktiviteter skal i den forbindelse flyttes ud i de nye centre, hvorefter dagcentret ved Ellebo nedlægges.
Vi forventer at tage centret i Snertinge i brug marts 98. Brugere med tilknytning til Snertinge og hjemmepleje område I tilbydes herefter aktiviteter i Snertinge. Her vil være tilbud om heldagspladser på onsdage og halvdagspladser h.h.v. torsdage formiddage og torsdage eftermiddage. Samtidig vil der også torsdage eftermiddage være tilbud til andre brugere - også betegnet Åbne brugere, om at komme og være med !

Da centret i Svebølle først vil være klar til ibrugtagning august 98, vil brugere med tilknytning til Svebølle og hjemmepleje område II i perioden marts -juli tilbydes aktiviteter og ydelser på dagcentret ved Ellebo. Her vil være tilbud om heldagspladser mandage og halvdagspladser tirsdage h.h.v. formiddage og tirsdage eftermiddage. Samtidig vil der tirsdage eftermiddage som hidtil være tilbud til andre brugere - Åbne brugere , om at komme og være med !

Disse tilbud vil fortsætte efter flytningen til Svebølle august 98.

I forbindelse med udflytningen ændres visitationen, således, at der fremover foretages visitation til aktiviteterne, som vil være tidsbegrænsede - og ikke som nu individuelle. Visitation til heldagspladser bliver forbeholdt brugere med særlige behov for aflastning fra hjemmet.

Være aktiviteter-lære aktiviteter- virke aktiviteter !

Foruden de personaledækkede aktivitetstilbud og frivillige cafe´ - og hobbybetonede aktiviteter, vil vi skabe mulighed for en række andre tilbud:

Målrettede træningsgrupper for brugere med særligt behov for genoptræning. (ergo/fys).

Støttegrupper for brugere med brug for personlig støtte til at fungere i f.eks. sociale/kulturelle aktiviteter med andre.

Hjemme hos´er. Konsulent for brugere med et specifikt behov for støtte og vejledning til at klare dagligdagen.

Selvstyrende interessegrupper og emnegrupper på frivillig basis.

Undervisningsgrupper med gæstelærer, under Fritidsloven (Aftenskole/Minihøjskole).

Billiard og kortspilsgrupper m.m.

Motionsgrupper osv.

Disse aktiviteter forventes etableret til september 98, og bliver nærmere bekendtgjort.

Af vejledningen ”fra Utopi – til Realitet!!!” fremgår, at dagcentret i Svebølle var klar til ibrugtagning august 1998, og at de populære søndags-caféer, der blev holdt d. 2. søndag i måneden, herefter ville finde sted i Svebølle. Den 25. august 1998 melder én af café-værterne, Agnete Toft ud, at “overskriften” for det kommende efterårs arrangementer er ”Et optimistisk efterår”, og at Café-værterne er spændte på, hvordan det bliver at holde søndagscafe i det nye dagcenter Åvangen i Svebølle. – *Vi håber meget, at nogle af beboerne på Ellebo vil være i stand til at komme til Åvangen*, udtalte Agnete Toft. Fremmødet var stort til den første søndags-café i Åvangen, d. 13. sept., hvor omkring 100 var mødt frem. Foredragsholderen var den 70-årige Jytte Dreyer, der i 37 år havde lavet familieprogrammer i radio og TV. Hun havde kaldt sit foredrag *”Livet er en god idé”*. – Efterårets andet café-foredrag *”Hurra, jeg er gammel”*, fandt sted søndag d. 11. oktober med tidl. socialchef Jørgen Johansson fra Århus som foredragsholder. Søndag d. 11. april 1999 afholdtes den sidste søndagscafé inden sommerferien med et foredrag af tidligere borgmester og forhenværende rektor i Slagelse, Jens Jørgensen, der holdt foredrag om digteren H.C. Andersen, som han mener er søn af prins Christian Frederik, den senere Chr. VIII.

Det vil føre for vidt at nævne alle de arrangementer, der har været i dagcentret gennem årene. Det vil dog være forkert ikke at nævne den ugentlige ”Fredagskaffe”, der stadig samler mange, og som i en årrække på myndig vis blev ledet og styret af Clara Pedersen.

I 2008 (d. 21. aug.) havde dagcentret Åvangen eksisteret i 10 år. Dagen blev fejret med et festligt arrangement i Åvangens cafélokale den 1. august. Som et varsel om, hvad der var i vente, glimrede de lokale politikere ved deres fravær. Borgmester Kaj Buch Jensen (S), der havde givet tilsagn om at holde festtalen, meldte afbud en time før, jubilæums-festen skulle begynde.

Louise Nielsen, der sammen med Inge-Lise Madsen, Birthe Quaade og formand Niels Sørensen repræsenterede brugerholdet, lod efterfølgende forstå, at det havde været en rigtig dejlig dag med god musik og en herlig stemning, og at det festlige arrangement udelukkende var kommet i stand ved de frivilliges hjælp, men at fraværet af lokale politikere var skuffende. *Vi havde set frem til at skulle fortælle og vise politikerne, hvad centret bruges til i dagligdagen, men politikerne*

dukkede ikke op. Politikerne fra Gammel Bjergsted Kommune havde vi tidligere et snært samarbejde med. Men de, som nu sidder i kommunalbestyrelsen, glimrede ved deres fravær, udtalte Louise Nielsen til dagbladet Nordvestnyt (d. 6. aug. 2008). Tidligere borgmester i Bjergsted, Gert Larsen begrundede i avisen Nordvestnyt sit fravær med, at han sammen med familien var på ferie i udlandet, men lod forstå, at han værdsatte det arbejde, der blev udført af de mange frivillige i Åvangen, og at han glædede sig til at deltage i de fremtidige arrangementer på dagcentret i Svebølle.

Som det var tilfældet ved indvielsen 10 år tidligere, var det Niels Sørensen (formand for brugergruppen), der bød velkommen til de knap 75 fremmødte. Niels Sørensen mente, at dagcentret er et vigtigt udgangspunkt for mange i lokalsamfundet. Eller som han udtrykte det (if. avisen Nordvestnyt): – *Dagcentret er med til, at vi bedre kan holde sammen på lokalsamfundet.* Niels Sørensen oplyste, at han trods sin høje alder (77 år) tilbringer mellem seks og syv timer om ugen på Åvangen. En del af tiden går med møder og planlægning, men ellers bruges tiden på de mange muligheder, der tilbydes. Det er alt lige fra kortspil og billard (uden penge) til ture i oplandet med bus. Foruden borgmester Kaj Buch Jensen, der som nævnt meldte afbud, havde dagcentrets brugergruppe inviteret tidligere socialudvalgsformand i Bjergsted Kommune, Svend Müller. Han kom i sin tale ind på de visioner, der lå bag, da man i sin tid oprettede dagcenter Åvangen.

Godt 2 år efter fejringen af Åvangens 10-årsjubilæum havde Kalundborg Kommunes politikere som led i en efter kommunens opfattelse nødvendig harmonisering af ældreplejen fjernet personalet fra Åvangens dagcenter og terapi, og i 2011 valgte lederen af Kalundborg Kommunes hjemmepleje, Henrik Langtofte (angiveligt for at spare på hjemmeplejens varmeudgifter) at flytte hjemmeplejens administration fra Åvangen til Ellebo i Bregninge.

På vegne af brugergruppen i Åvangen udtrykte Niels Sørensen bekymring for, hvad der nu skulle ske med det fremtidssikrede byggeri, Åvangen. Der blev indledt forhandlinger med Kalundborg Kommune, som lod forstå, at man ikke ønskede at stoppe det store frivillige arbejde, der fandt sted inden for Åvangens rammer. Såvel kommunens administrative som den politiske ledelse beroligede de frivillige og for-

sikrede dem om, at de nok skulle få mulighed for at fortsætte deres arbejde. – Sådan er det også blevet. Kommunen stiller huset (det tidligere Dagcenter Åvangens servicecenter) til rådighed, og Åvangens brugere, der med henblik på det fremtidige samarbejde var blevet opfordret til at danne en egentlig forening, stiftede efterfølgende den 30. marts 2011 foreningen *Aktivitetscentret Åvangen.*

Bjergsted Lokalarkiv, som dengang havde til huse i nogle loftslokaler på Ellebo, blev i foråret 2011 bedt om at flytte arkivet til de kontor- og kælderlokaler i Åvangen, der blev ledige efter flytningen af hjemmeplejens administration til arkivets lokaler på Ellebo.

Bjergsted Lokalarkiv overtog officielt lokalerne i Åvangen d. 15. september 2011.

Fig.10 Borgmester Martin Damm måtte melde afbud til Bjergsted Lokalarkivs åben hus-dag, den 15. januar 2012. Martin Damm svigtede dog ikke arkivet. 9 dage senere d. 24. januar mødte han op for at se, hvordan arkivet havde indrettet sig og for at få en snak med bestyrelse og medarbejdere. Her ses Martin Damm i samtale med arkivets formand, Jens Weinreich og arkivets slægtsforsker, Kaj Cedersted. Foto: F.P.

Livet i Aktivitetscenter Åvangen

Med stiftelsen af foreningen *Aktivitetscenter Åvangen* begynder et nyt kapitel i Åvangens historie. Som nævnt etablerer Bjergsted Lokalhistorisk Forening og Arkiv sig i de lokaler, der nu ikke længere bruges af den kommunale hjemmeplejes administration, og beboerne i de 24 tilhørende ældreboliger kan herefter ikke længere kalde hjælp, som det tidligere var tilfældet. Hvad tryghed angår, er de nu ikke anderledes

stillet end de ældre, der bor i områdets øvrige ældreboliger – (eksempelvis i Oasen og i Reden).

Aktivitetscentrets første bestyrelse bestod af:
Birthe Quaade Nielsen (formand), Else Laursen (kasserer), Ole Lauridsen, Elly Thygesen og Birgitte Carstensen. John Jensen og Bent Christensen blev valgt som suppleanter. Som bilagskontrollanter blev valgt Inge Lise Madsen og Niels Sørensen.

Aktivitetscenter Åvangen har siden foreningens stiftelse i 2011 været talerør for Åvangens brugergrupper, og har som sådan også repræsenteret brugergrupperne i forhold til Kalundborg Kommune. Med det kommunale personale ude af Åvangen og stiftelsen af Aktivitetscenter Åvangen var det nu helt op til kredsen af Åvangens frivillige at sikre, at det liv og de aktiviteter, der var, kunne fortsætte.

Al begyndelse er svær, hedder det i et ordsprog. Det var det også for Aktivitetscenter Åvangens første bestyrelse. Af Birthe Quaades formandsberetning til generalforsamlingen i 2012 fremgår, at det første år for Aktivitetscentret bestyrelse havde været op ad bakke. Det var svært for bestyrelsen at forstå, at et ældrecenter nu skulle overgå til at være et aktivitetscenter for folk i alle aldre, og at aktivitetscentrets bestyrelse skulle fungere som en styregruppe, nu hvor der ikke længere var kommunalt personale i Åvangen. Nye grupper kom til, Musa, LOF og Musikskolen, og der kom henvendelser fra mange andre, der var henvist fra kommunen med forespørgsler om datoer og tid, f. eks fra AOF, Motorcykelklubben MC, og der var henvendelser vedrørende børnehavebørn. Som nævnt var lokalarkivet flyttet ind (15. sept. 2011). Med så mange henvendelser fra interesserede brugere var der brug for arbejdsredskaber. Der var brug for en PC i stedet for den gamle, en kopimaskine og en stabil adgang til internettet.

Aktivitetscenter Åvangen var en forening uden penge, og uden penge var det svært at tage sig af den daglige drift. På et orienteringsmøde den 17. august 2011, blev der i samråd med hjemmeplejens områdechef Henrik Langtofte, der var udset til at støtte bestyrelsen, holdt et orienteringsmøde, hvor det blev besluttet at udstede brugerkort på 60 kr. gældende for et år af gangen til støtte for foreningen.

Henrik Langtofte fratrådte i årets løb sin stilling ved kommunen, og det blev med hjælp fra frivillighedskonsulent Susanne B. Rasmussen, at

det den 28. februar 2012 lykkedes at få installeret en PC, en skanner, en printer og en kopimaskine.

Af Birthe Quaades beretning fremgik, at der den 7. marts 2012 var blevet afholdt et orienterings/debatmøde med deltagelse af frivillighedskonsulent Susanne B. Rasmussen, som oplyste, at hun var i gang med at udarbejde ens regler og retningslinier gældende for hele kommunen, så der blev ens regler og rammer for frivillige gruppers arbejde.

Afslutningsvis nævnte Birthe Quaade i sin beretning, at en af bestyrelsens visioner var at få oprettet en datastue i Åvangen, hvor Åvangens brugere kunne få vejledning i brugen af computer og andet it-udstyr.

Fig. 11 Den 18. januar 2013 blev visionen om en datastue til virkelighed. Man var da nået så vidt, at man kunne åbne for Åvangens datastue. I forbindelse med åbningsceremonien blev der afholdt åbent hus, hvor lokalpolitiker Ole Glahn var mødt op for at klippe snoren til den nye datastue. – Vibeke Riise Andersen står klar med saksen, som ligger på den røde pude. Foto: F.P.

Bestyrelsesarbejdet i Aktivitetscenter Åvangen, havde i løbet af de to første år slidt meget på bestyrelsens medlemmer, og i 2013 havde

Birthe Quaade ikke kræfter til at fortsætte, der måtte nye kræfter til. Som ny formand tiltrådte Karsten Ahrens, der siden da har været formand for Aktivitetscenter Åvangen. Den 18. september 2013 blev det ved et åbent hus arrangement med deltagelse af borgmester Martin Damm cementeret, at det officielle navn fremover skulle være: *Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen* (se bladets forside!).

Den 26. september 2015 er en anden vigtig mærkedag i Åvangens historie. Det var fra flere sider gjort gældende, at Svebølle som en af Kalundborg Kommunes centerbyer burde have et bibliotek.

I et samarbejde med Kalundborg Bibliotek med bibliotekar Stine Veisegaard som primus motor kunne man på nævnte dato i Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen indvie *Svebølle Kvikbibliotek.*

Åbningstalen blev holdt af formand for kultur- og fritidsudvalget i Kalundborg Kommune, Ole Glahn (R). De øvrige talere i dagens anledning, hvor 102 var mødt frem, var biblioteksleder Karen Olsen, Olav Rye Hintze, der talte på lokalrådets vegne og Karsten Ahrens, der talte på Svebølle Aktivitetscenters vegne.

Fig. 12 I dag er Kirsten Bodzioch og Vibeke Riise Andersen afløst af henholdsvis Jette Mygind og Hallur Hallsson. Lokalarkivets 2. medlem er Rud Lynge Jacobsen. – Foto: Svebølle Aktivitetscenters hjemmeside

Med åbningen af Svebølle Kvikbibliotek blev der nedsat en biblioteksgruppe, der er sammensat af 4 repræsentanter fra Kalundborg Bibliotek, 2 fra Svebølle Lokalråd, 2 fra Svebølle Aktivitetscenter og 2 fra Bjergsted Lokalarkiv. Biblioteksgruppen har til opgave at arbejde for, at der i Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen med jævne mellemrum er arrangementer af folkeoplysende karakter.

Der har i årenes løb været mange arrangementer, der fortjener at nævnes, men at nævne dem alle vil føre for vidt.

Takket være indsatsen fra mange frivillige, gik livet i Åvangen på mange måder videre, som det var, før Åvangen blev et Aktivitetscenter. Søndagscaféerne fortsatte, "Fredagskaffen", myndigt styret af Clara Pedersen, fortsatte, Nørklerne nørklede videre og billard- og kortspillerne spillede videre. Der er kommet nye aktiviteter til. En af disse er "Fredagskoret", der med korets årlige julekoncert har skabt et tilløbsstykke, der om noget samler byens befolkning, ja, selv den tidligere landsholdspiller Per Røntved, der kommer langvejs fra, er en fast gæst ved dette arrangement.

Svebølle Aktivitetscenters bestyrelse består i dag af Karsten Ahrens, der er formand, Kirsten Bjerrehøj, der er kasserer, Niels Kristiansen, der er næstformand, Lotte Chorfixsen, der er sekretær og Kirsten Musante, der tager sig af støttekort. Suppleanter er Knud Buhr og Connie Djernis. Bilagskontrollanter er Else Lauersen og Tove Wellejus.

Karsten Ahrens, der har været formand for Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen de sidste 5 år, skriver i sin seneste formandsberetning fra den 26. april 2018:

– Hvor sker der meget i Huset (Åvangen). *Der er så mange aktiviteter af forskellig slags. Det overrasker mange rundt omkring, når vi fortæller om Huset. Om hvor meget der sker, hvor meget der er gang i. Man kan møde borgere her i området, der fortsat tror, at Åvangen er et ældrecenter, og at der ikke sker særligt meget. – Af aktiviteter er der i ikke-prioriteret rækkefølge:*

Billard – Gymnastik og Motion – Dans – Porcelænsmaling – Tøj- og Modeopvisning – Nørklegruppe – Seniorgruppe for tidligere Håndværkere – Brugerholdets maddage – Banko – Julemarked i samarbejde med Nørklegruppen – Busture m.v. – Pensionistforeningens arrangementer, dvs. foredrag, musikalsk underholdning og udflugter – Undervisning i IT – Krolf-spil – Bjergsted Lokalarkiv, som også arrangerer foredrag og udstillinger – Fredagskoret (Svebølle Seniorkor) inkl. koncerter – Reersø Harmonikaklub inkl. koncerter - Foreningen Bedre Psykiatri – Svebølle Lokalråd incl. borgermøder

o. lign. – En Strikke/hækleklub – En Rejseoplevelsesklub – Bibliotekscafé, hvor man en gang om måneden kan få hjælp til at bruge biblioteksfunktionerne – Månedlig Gudstjeneste – samt en Månedlig Sangeftermiddag. – Superbrugsen afholder via en brugergruppe Årsmøde og for nylig en Vinsmagningsaften.

I samarbejde med Kalundborg Bibliotek er der blevet gennemført en række foredrag (hvor der til flere af dem har været helt udsolgt) og børneteater. Endvidere har Svebølle Aktivitetscenter haft besøg af Odsherred Teater i forbindelse med kommunens projekt, "Liv i forsamlingshusene".

Nævnes skal også de store fælles arrangementer, hvor alle grupperne i Huset samarbejder om gennemførelsen, der tænkes her på sommerfesten og julefrokosten. Nævnes bør også Svebølle Aktivitetscenters hjemmeside og info-skærmen i vindfanget. Gode tiltag, som mange har glæde af.

Afslutningsvis takker Karsten Ahrens alle i bestyrelsen for et godt og effektivt samarbejde, og han slutter sin formandsberetning med disse ord: *Vi har et fastlagt møde om måneden plus alt det løse. Derudover ønsker jeg at sige tak for det gode samarbejde med kommunen og i den forbindelse med frivillighedskonsulent Susanne Rasmussen. Dertil kommer samarbejdet med Pensionistforeningen, Brugerholdet, Lokalarkivet, Kalundborg Bibliotek, Lokalrådet, pedel Niels, rengøringsassistent Leila samt alle interessegrupper og brugere af Huset.*

– Hele Karsten Ahrens formandsberetning til generalforsamlingen for 2018 kan læses på Svebølle Aktivitetscenters hjemmeside: *aktivitetscentret-aavangen.dk*

Fig. 13 Informationsskærmen i Åvangens vindfang. Foto: F.P.

Arrangementer afholdt i samarbejde med Kalundborg Bibliotek:

17.09.2015: Sangaften og foredrag – Carl Nielsen 150-års jubilæum
v/ organist Charlotte Nielsen, Hejninge og Kirke Stillinge kirker.
29.10.2015: Foredrag – Silkevejen fra Istanbul til Xian og retur
v/ globetrotteren John Andersen (Motorcykelrejse).
26.11.2015: Foredrag - Hjertet bløder: Arabisk forår og opløsning
v/ Naser Khader
28.01.2016: Foredrag – Til The på Downton Abbey I krigens skygge
v/ cand. mag Lise Lotte Frederiksen.
10.02.2016: Musik og sang – For de fine følehorn
Lone Wernblad synger og spiller den smukkeste musik, de små nogensinde har hørt.
02.03.2016: Musik og sang – For de fine følehorn
v/ Lone Wernblad
17.03.2016: Foredrag – Historisk køkkenværksted : Hvidernes køkkenværksted
v/ arkæolog og historiker Christine Sonne-Jensen
02.04.2016: Børneteater 1-4 år – "Hov!" - "Hov!" er et origami inspireret univers
med Teater Blik
26.09.2016 Historien om en sang – Sange og fortællinger fra det levede liv
v/ Odsherred Teater
27.09.2016: Foredrag – Anekdoter fra de glade 80'ere
v/ Sepp Piontek
03.11.2016: Foredrag – Lillys Danmarkshistorie
v/ Pia Fris Laneth
07.01.2017: Børneteater – Emil og Træmand nr. 100
med Teatret Aspendos.
19.01.2017: Foredrag – På kanten af livet
v/ Per Larsen
13.03.2017: Foredrag – Putin
v/ Samuel Rachlin
28.09.2017: Foredrag – Rejsen til mig
v/ Annette Birkmann
30.09.2017: Børneteater – Den lille Båd
Med teatret Kriskat
19.10.2017: Mal på sten
Nogle timer, hvor vi inspirerer hinanden
12.10.2017: Musik og sang – For de fine følehorn
Lone Wernblad tager barselsbørn og deres forældre med på en musikalsk rejse.
24.10.2017: Foredrag – De Dansk Vestindiske Øer
v/ Carsten Egø Nielsen – (I samarbejde med lokalarkivet)
23.11.2017: Foredrag – Tak for turen
v/ Pens oberst Lars R. Møller
18.01.2018: Foredrag – Løgn & Latin – Den løgnagtige historie
v/ Historiker Kaare Johannessen
26.01.2018: Teater – Nina, kære Nina
Medvirkende: Henrik Ipsen, Mei Oulund og Vibeke Aggeboe
03.02.2018: Børneteater – Grev Gris
Med Det Lille Turnéteater
08.02.2018: Foredrag – Cape 2 Cape på to hjul (Motorcykel)
Flemming Ehlerth Jørgensen
15.02.2018: Krea – Lav dit eget armbånd
Med forskellige snore frembringes seje og flotte armbånd.
08.03.2018: Sang og foredrag – En aften med Liva Weel
v/ Rikke Rottensten
15.03.2018: Musik og sang – For de fine følehorn – En musikalsk rejse
v/Lone Wernblad – for barselsbørn og deres forældre.

Nogle berømtheder i Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen

1. Sepp Piontek holdt foredrag d. 27.09.2016 og fandt sig hurtigt til rette i Åvangen – Foto: F.P.

***2**. Tidl. chefpolitiinspektør Per Larsen i Åvangen d. 19.01.2017* – Foto: F.P.

3. Journalist Samuel Rachlin talte om Putin d. 13.03.2017. – Bibliotekar Stine Veisegaard bød velkommen på biblioteksgruppens vegne. – Foto: F.P.

4. Pens. oberst Lars R. Møller med foredraget – "Tak for turen" – d. 23.11.2017 – Foto: F.P.

Billeder fra livet i Åvangen

1. *Borgmester Martin Damm træder dansen ved åbent hus arrangementet d. 18.09.2013* – Foto F.P.

2. *Martin Damm og Niels Kristiansen ved billardbordet d. 18.09.2013* – Foto: F.P.

3. Åvangens julemarked d. 25.11.2017 – Foto: F.P.

4. Åvangens julemarked d. 25.11.2017 – Foto: F.P.

5. Fredagskorets julekoncert d. 8. dec. 2017 – Per Røntved, jf. side 20, ses t.v. ved siden af Hugo Hansen, der har korslagte arme. – Foto: F.P.

6. En gang om måneden samles man til gudstjeneste i Åvangen sammen med sognepræst Sanne B. Kristensen. Foto: F.P. – Den 17.03.2010

Kilder: *Kalundborg Folkeblad og Dagbladet Nordvestnyt*
Svebølle Aktivitetscenters hjemmeside samt forhandlingsprotokol for 2011-2013
Kalundborg Biblioteks halvårs-programmer
Bjergsted Lokalarkivs hjemmeside: www.bjergstedarkiv.dk

Svebølle Aktivitetscenter, Åvangen
For alle – uanset alder!